

Regjeringen.no

Internkontrollansvar for samarbeidskommuner i et vertskommunesamarbeid

Tolkningsuttalelse | Dato: 25.06.2026 | [Kommunal- og distriktsdepartementet](#)
(<http://www.regjeringen.no/no/dep/kdd/id504/>)

Vår referanse: 24/1952

Spørsmål om hvordan reglene om internkontroll i kommuneloven § 25-1 skal forstås når en vertskommune utfører oppgaver for kommunen.

Brevdato: 30. april 2026

Vi viser til Revisjon Midt-Norges notat «internkontrollansvaret for samarbeidskommuner ved vertskommuneavtaler», som ble videresendt fra statsforvalteren i Trøndelag til Kommunal- og distriktsdepartementet 11. november 2025. Vi beklager at det har tatt tid å besvare henvendelsen.

I notatet ber dere om en avklaring på hvordan kommunelovens regler om internkontroll skal tolkes når en vertskommune utfører oppgaver for kommunen. Dere viser til at samarbeidskommunen ikke kan delegere bort sitt ansvar for tjenesteytingen til egne innbyggere, og at ansvaret i kommuneloven § 25-1 fortsatt gjelder for samarbeidskommunen. Dere viser videre til Kommunal- og distriktsdepartementets [Veileder om kommunelovens internkontrollbestemmelser](http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/internkontroll-i-kommunesektoren/id2876831/) (<http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/internkontroll-i-kommunesektoren/id2876831/>), og mener den kan tolkes i retning av at samarbeidskommunen har et marginalt internkontrollansvar som begrenser seg til å påse at minimumskravene i vertskommuneavtalen innfris. Dere mener imidlertid at internkontrollansvaret innebærer at samarbeidskommunen må ha rutiner og prosedyrer for innhenting av styringsdata hos vertskommunen for selv å kunne vurdere regeletterlevelsen og risiko.

Generelt om ansvaret for internkontroll etter kommuneloven

Det følger av kommuneloven § 25-1 at kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Det er kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen som er ansvarlig for internkontrollen. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Slik det fremgår av bestemmelsen, skal det føres internkontroll med administrasjonens virksomhet. Det omfatter all virksomhet som er innenfor ansvarsområdet til kommunedirektøren, både den sentrale administrasjonen og ulike sektorer i kommunen, se Prop. 46 (2017–2018) s. 412.

Internkontroll ved interkommunalt samarbeid

Når en kommunal oppgave utføres av en vertskommune, utføres tjenestene av et rettssubjekt utenfor kommunen, og ikke internt i kommunen.

Kommunedirektørens internkontrollansvar kan derfor ikke være den samme som når oppgaven utføres innenfor kommunens egen organisasjon. Det henger sammen med at kommunedirektøren ikke leder virksomheten i det interkommunale samarbeidet, og heller ikke har arbeidsgiveransvar og styringsrett overfor de ansatte. Dersom kommunedirektøren skulle ha plikt til å gjennomføre samme internkontroll med vertskommunens virksomhet som med kommunens egen virksomhet, ville det både skape uklare ansvarslinjer og være vanskelig å gjennomføre i praksis. Internkontroll er en oppgave for en virksomhets ledelse og ikke noe som noen utenfra kan gjøre. I forarbeidene til bestemmelsene om internkontroll (Prop. 46 (2017–2018) s. 276 står det derfor:

I et vertskommunesamarbeid etter kommuneloven, vil vertskommunen, det vil si den kommunen som utfører oppgaven, ha et internkontrollansvar for oppgaver som utføres i dette samarbeidet på samme måte som for andre oppgaver kommunen gjør.

Det framgår ikke av forarbeidene hvilket ansvar kommunedirektøren i samarbeidskommunen har i et vertskommunesamarbeid. Kommunedirektørens internkontrollansvar når private aktører og interkommunale selskaper (IKS) utfører oppgaver for kommunen er imidlertid omtalt. Det vises til at internkontroll er en oppgave for virksomhetens ledelse, og at en kommune og en privat aktør er to ulike rettssubjekter som har hver sin ledelse som må stå ansvarlig for internkontrollen i hver sin virksomhet. Videre står det:

I kommunedirektørens ordinære internkontrollansvar med kommunen vil det imidlertid uansett ligge en plikt til å følge opp private aktører som har som oppdrag å utføre oppgaver som er pålagt kommunene i lov. For slike oppgaver vil kommunen alltid ha ansvaret for at innbyggerne får de tjenestene de har krav på uansett om de utfører oppgaven selv eller gjennom private. Kommunen kan sette bort utføringen av oppgaven, men ikke ansvaret for den. Kommunen må således finne en måte å sikre og følge med på at innbyggerne får det de har krav på. Dette kan gjøres på ulike måter. Det kan for eksempel inngå i avtalen kommunen har med en privat aktør visse rutiner for oppfølging. Uansett vil det måtte inngå i kommunens internkontroll, etter ordinær risikovurdering osv., å ha rutiner, prosedyrer osv. for å sikre kommunens kontroll med at innbyggerne får det de har krav på selv om en privat aktør utfører oppgaven.

Når det gjelder interkommunale selskaper, vises det i forarbeidene til at det lovfestes et internkontrollansvar med lovpålagte oppgaver for daglig leder. Det presiseres imidlertid at kommunedirektøren også har en plikt til å følge opp selskapet på samme måte som for private aktører:

Den enkelte kommunen har ansvaret for at innbyggerne får det de har krav på, og kommunedirektøren har et internkontrollansvar for å sikre nødvendig oppfølging av også denne type selskap. Det vil således inngå i kommunens internkontroll å ha rutiner, prosedyrer osv. for å sikre kommunens kontroll med at innbyggerne får det de har krav på selv om det er et interkommunalt selskap som utfører oppgaven.

Tilsvarende vil gjelde når en vertskommune utfører oppgavene på vegne av kommunen. Kommunedirektøren har en plikt til å følge opp vertskommunen, og må ha rutiner og prosedyrer for dette. Det er også lagt til grunn i Kommunal- og distriktsdepartementets [Veileder om kommunelovens internkontrollbestemmelser](http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/internkontroll-i-kommunesektoren/id2876831/) (<http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/internkontroll-i-kommunesektoren/id2876831/>) punkt 3.1.2 og punkt 3.1.3.

Arten og omfanget av den internkontrollen kommunedirektøren må ha for å følge med på at oppgavene utføres av vertskommunen i tråd med lover og forskrifter, og i samsvar med samarbeidsavtalen, må som ellers tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Videre må internkontrollen tilpasses og ses opp mot hvilke muligheter kommunedirektøren har til å føre kontroll med vertskommunens virksomhet, ut fra rammene i samarbeidsavtalen og andre rutiner og mekanismer for styring og kontroll som er etablert mellom kommunene. Det følger av kommuneloven § 20-4 at samarbeidsavtalen mellom kommunene skal inneholde bestemmelser om hvilke av vertskommunens vedtak deltakerne skal underrettes om. Utover dette er det ingen krav til informasjon fra vertskommunen, men det kan fastsettes ytterligere rapporteringskrav og innsynsrett for samarbeidskommunen.

Oppsummering

Oppsummert er det ikke slik at kommunedirektøren, når tjenester utføres i en vertskommune, har et «fullt» internkontrollansvar etter loven, på samme måte som når oppgavene utføres i egen administrasjon. *Innenfor rammene av samarbeidet* har kommunedirektøren likevel et ansvar for å påse at oppgavene som utføres på vegne av samarbeidskommunen skjer i tråd med lover og forskrifter. Omfanget av internkontrollen i det enkelte tilfellet må baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering, og tilpasses kommunedirektørens styrings- og kontrollmuligheter overfor vertskommunen.

TEMA

Kommunalrett og kommunal inndeling

TILHØRENDE LOV

➤ [Kommuneloven \(2018\)](http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneloven-2018/id2672010/) (<http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneloven-2018/id2672010/>)

KONTAKT

[Kommunalavdelingen](#)

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/kdd/org/avdelinger/kommunalavdelingen/id1497/>)

E-post: postmottak@kdd.dep.no (mailto:postmottak@kdd.dep.no)

Telefon: 22 24 72 01

Adresse: Postboks 8112 Dep., 0032 Oslo

Besøksadresse: Akersgt. 59 , Oslo

Regjeringen.no

Ansvarlig for Kommunal- og distriktsdepartementets sider:

Ansvarlig redaktør: Jon Berg

Nettredaktør: Magnus Skaara Drabløs

Personvernerklæring for Kommunal- og distriktsdepartementet

Tlf. + 47 22 24 90 90

E-post: postmottak@kdd.dep.no

Ansatte i KDD: Depkatalog

Organisasjonsnummer: 972 417 858